

Dosarul nr. 1a-911/25
1-25001902-02-1a-10092025

Judecătoria Criuleni (sediul Central)
Judecător Adrian CLEVADA

DECIZIE
în numele Legii

01 aprilie 2026

mun.

Chișinău

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU

Având în componența sa:

Președintele ședinței:

Eugeniu BEȘELEA

Judecători:

Andrei CAZACICOV și Vitalie

BUDECI

Grefier:

Marilena ARNĂUTU

Cu participarea:

- Procurorului din Procuratura de Circumscripție Centru – Alexandru PLÎNGĂU
- Apărătorului inculpatului CERNEAVSCHI Serghei – avocat, Dumitru MARCO

În lipsa:

- Inculpatului – CERNEAVSCHI Serghei ***** (*a solicitat examinare în lipsă*)

a examinat în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Dumitru MARCO în interesele inculpatului CERNEAVSCHI Serghei *****
împotriva Sentinței Judecătoria Criuleni (sediul Central) nr. 1-4/2025 din 19 august 2025,
pronunțată în cauza penală de învinuire a lui:

CERNEAVSCHI Serghei *****, născut la *****, IDNP *****,
moldovean, cetățean al Republicii Moldova, originar al s. *****, r-nul
*****, domiciliat în s. *****, str. ***** nr.13, r-nul Criuleni, cu studii
medii, căsătorit, supus militar, fără persoane la întreținere, angajat în
câmpul muncii, anterior condamnat antecedentul penal fiind stins,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.181/1 alin.(1) Cod penal al Republicii
Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță: 09 ianuarie 2025 – 19 august 2025;

Judecarea cauzei în instanța de apel: 10 septembrie 2025 – 01 aprilie 2026.

Procedura de citare legală a fost executată.

Asupra apelului declarat de avocatul Dumitru MARCO în interesele inculpatului CERNEAVSCHI Serghei *****, împotriva Sentinței Judecătorei Criuleni (sediul Central) nr. 1-4/2025 din 19 august 2025, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

C O N S T A T Ă :

1. Prin Sentința Judecătorei Criuleni (sediul Central) nr. 1-4/2025 din 19 august 2025, CERNEAVSCHI Serghei ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.181/1 alin.(1) Cod penal și i-a fost numit în baza acestei Legi o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 800 u.c., ceea ce constituie 40000 (patruzeci mii) lei.

A fost aplicat în privința lui CERNEAVSCHI Serghei ***** măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, care se menține până la intrarea sentinței în vigoare.

A fost explicat inculpatului CERNEAVSCHI Serghei ***** prevederile art.64 alin.(3/1) și (5) Cod penal care statuează că în cazul infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, condamnatul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral. În caz de eschivare cu rea voință a condamnatului de la achitarea amenzii stabilite ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu închisoare în limitele termenelor pedepsei maxime.

Corpurile delictelor: - 4 telefoane mobile recunoscute și anexate la materialele cauzei penale prin ordonanțele din 13.12.2024 și 16.12.2024 transmise la păstrare în camera de păstrare a corpurilor delictelor a CNA, urmează a fi trecute forțat și gratuit în contul statului.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, **CERNEAVSCHI Serghei *******, a comis infracțiunea de corupere electorală în următoarele circumstanțe:

Astfel, la 16.05.2024 Parlamentul Republicii Moldova prin Hotărârea nr.121 a stabilit desfășurarea referendumului republican constituțional în data de 20 octombrie 2024, în aceeași zi cu alegerile prezidențiale, urmare a cărui fapt, la 01.08.2024, Comisia Electorală Centrală a anunțat începerea perioadei electorale pentru alegerile prezidențiale și referendumul republican, fiind totodată, prin aceeași hotărâre aprobat programul calendaristic, în care, potrivit pct.50, s-a decis începerea campaniei electorale din 20 septembrie 2024.

În aceste împrejurări, atât până cât și în perioada electorală, pe parcursul lunilor iulie - septembrie ale anului 2024, CERNEAVSCHI Serghei, aflându-se în satul *****, raionul Criuleni, dar și în alte unități administrativ-teritoriale, urmărind scopul coruperii electorale a alegătorilor în beneficiul blocului electoral „Victorie” și Partidului Politic „Șansa” (ultimul fiind parte a blocului electoral menționat), care în calitate de participant la referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024 a fost înregistrat la Comisia Electorală Centrală cu opțiunea „NU” și care anterior a fost desemnat în lista de candidați la funcția de consilier în Consiliul raional Criuleni la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, având rolul de executor, de comun acord și prin înțelegere prealabilă, cu

alte persoane ale căror identitate se află în proces de stabilire, au întreprins acțiuni de oferire și dare, de bani, bunuri și servicii în vederea determinării alegătorilor CAPCANARI Valerii, COTOVICI Nicolae și COTOVICI Lidia, să își exercite dreptul electoral în favoarea formațiunii politice menționate, și anume cu opțiunea „NU” la referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024.

Întru realizarea scopului infracțional, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea consecințelor, CERNEAVSCHI Serghei, în lunile iulie - septembrie 2024, a îndemnat mai mulți alegători, printre care și CAPCANARI Valerii, COTOVICI Nicolae și COTOVICI Lidia să participe la ședințele blocului electoral „Victorie”, desfășurate în raionul Criuleni, a căror dată și oră exactă nu a fost posibil de stabilit, după care, pentru atingerea obiectivelor propuse, la sfârșitul lunii august 2024, CERNEAVSCHI Serghei, împreună cu o persoană de gen feminin, a cărei identitate la moment nu este cunoscută, aflându-se la domiciliul său amplasat pe adresa raionul Criuleni, satul *****, str. ***** nr.13, au oferit și dat lui CAPCANARI Valerii, COTOVICI Nicolae și COTOVICI Lidia, câte un telefon mobil de model „MAXCOM” la preț de 1500 lei, per unitate, totodată oferindu-le servicii de asistență la perfectarea contractului de deschidere a unui cont bancar la banca rusească „Promsvyazbank” (PSB) cu instalarea aplicației „PSB” în telefoanele indicate supra.

După transmiterea telefoanelor nominalizate, la 04.10.2024, au oferit lui CAPCANARI Valerii, COTOVICI Nicolae și COTOVICI Lidia, mijloace bănești în două rate în sumă totală de 30 000 Ruble rusești pentru fiecare, care potrivit ratei oficiale a BNM la ziua comiterii infracțiunii constituia suma de 5400 lei, care au fost transferați acestora, prin intermediul conturilor deținute la banca rusească „PromsvyazBank”.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate CERNEAVSCHI Serghei *****, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.181/1 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova, individualizată prin *corupere electorală, conform semnelor constitutive - darea de bunuri, în scopul determinării alegătorului și susținătorului să își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor.*

3. *Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Dumitru MARCO în interesele inculpatului CERNEAVSCHI Serghei *****, a declarat apel împotriva Sentinței Judecătoreiei Criuleni (sediul Central) nr. 1-4/2025 din 19 august 2025, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței atacate cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința inculpatului CERNEAVSCHI Serghei *****.*

În motivarea cererii de apel, apărarea consideră că fapta infracțională imputată lui CERNEAVSCHI Serghei, atât infracțiunea prevăzută de art.181/1 alin.(1) Cod penal, nu a fost săvârșită de ultimul (ce prezintă temei de achitare a inculpatului, de jure art.390 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală). În acțiunile/inacțiunile lui CERNEAVSCHI Serghei lipsește un element obligatoriu al componenței infracțională specificată în art.181/1 alin.(1) Cod penal și anume - latura obiectivă. La dosarul penal, nu există probe (prezentate/susținute de acuzare), care ar putea răsturna poziția apărării vizată supra, în

această ordine de idei facem trimitere la prevederile art.8 Cod de procedură penală, art.21 din Constituția RM, art.6 par.2 din Convenția CEDO.

Important este că acuzatorul de stat nu a dat răspuns la următoarele întrebări: - care anume acțiune/inacțiune infracțională (fapta ca semn, al laturii obiective a componentei infracționale) specificată expres în prevederile normei imperative - art.181/1 alin.(1) Cod penal, a fost săvârșită de către CERNEAVSCHI Serghei; în ce constă consecința acțiunii (pretinsei infracțiuni) comise de către CERNEAVSCHI Serghei; - prin ce se demonstrează/probează legătura cauzală dintre pretinsa comitere a faptei infracționale și consecința survenită, după cum și prin ce se manifestă legătura cauzală. Astfel reține apărarea că până la momentul pronunțării sentinței contestate organul de urmărire penală/acuzatorul nu au reușit să administreze și să prezinte probe, care ar demonstra prezența în acțiunile lui CERNEAVSCHI Serghei, a semnelor obligatorii a componentei infracționale latura subiectivă, care la această componentă infracțională se manifestă prin intenție directă.

Reține apărarea că acuzarea până la moment nu a dat răspuns, care e scopul, motivul comiterii de către CERNEAVSCHI Serghei în mod intenționat a faptei infracționale imputate, mai ales sub aspectul oferirea și darea de bani, bunuri și servicii în scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor,.. Important reține că la dosarul penal probe directe, pertinente, concludente și utile care ar putea trece girul legalității și ar putea demonstra vinovăția lui CERNEAVSCHI Serghei în comiterea faptei infracționale imputate, nu există.

Pornind de la ideea că potrivit art.93 alin.(1) Cod de procedură penală, probele sunt elementele de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, iar conform art.95 Cod de procedură penală, în procesul penal sunt admisibile doar probele pertinente, concludente și utile administrate în conformitate cu prezentul cod, vom atrage atenție evaluării mijloacelor de probă. Explicațiile martorilor acuzării CAPCANARI Valerii, COTOVICI Nicolae și COTOVICI Lidia, nu pot fi admis ca probă și nu poate fi pus la baza sentinței (de jure art.94 alin.(1) pct.1), 2), 4), 8) Cod de procedură penală); ultimele sunt afectate de nulitate (de jure art.251 Cod de procedură penală), ori martorii acuzării au dat declarații diametral opuse în instanța de judecată, indicând asupra unor alte persoane că ar fi săvârșit fapta infracțională. Argumentele aduse de apărare, reținute în prezentul înscris (ce reflectă poziția apărării pe speță) au dat răspuns la chestiunile vizate în prevederile art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, după cum urmează. - Art.385 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală – fapta infracțională incriminată lui CERNEAVSCHI Serghei (art.181/1 alin.(1) Cod penal) nu a fost săvârșită de ultimul, în această parte sunt aplicabile argumentele specificate în pct.7. - Art.385 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală – fapta infracțională imputată lui CERNEAVSCHI Serghei nu întrunește elementele componentei infracționale, în această parte sunt aplicabile argumentele specificate în pct.7. - Art.385 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală – CERNEAVSCHI Serghei nu este vinovat de comiterea faptei infracționale imputate, în această parte sunt aplicabile argumentele specificate în pct. 6, 7, 8, 10. Art.385 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală - reieșind din cele expuse supra, inculpatul CERNEAVSCHI Serghei nu trebuie să fie pedepsit, motiv că unica soluție

corectă și justă pe speța penală este achitarea lui CERNEAVSCHI Serghei; Pe speța penală acuzatorului de stat nu i s-a reușit să demonstreze prezența vinovăției cet. CERNEAVSCHI Serghei în comiterea faptei infracționale prevăzute de art.181/1 alin.(1) Cod penal.

Reieșind din cele analizate și elucidate supra, din considerentul că vinovăția inculpatului nu a fost confirmată prin probe pertinente și concludente, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului, apărarea susține că inculpatul urmează a fi achitat pe motiv că CERNEAVSCHI Serghei nu a săvârșit fapta infracțională, acțiunile/inacțiunile ultimului nu întrunesc elementele infracțiunii. Atât în cadrul urmăririi penale cât și la adoptarea sentinței contestate au fost neglijate și chiar încălcate grav drepturile și principiile enunțate anterior. Contrar celor enunțate instanța de judecată nu a evaluat probele, nu a analizat obiecțiile părții apărării, limitându-se în a transcrie în sentință conținutul actului de învinuire.

Drept urmare prima instanță, pornind de la o idee preconcepută că inculpatul a comis infracțiunea, a reținut poziția acuzării ca fiind una indiscutabilă, ignorând principiul contradictorialității procesului penal și exigențele degajate de art.6 par.2 CEDO, instanța de judecată nu a examinat argumentele suficient de puternice și capabile să influențeze soluția, invocate de partea apărării. Astfel, instanța de judecată nu a examinat, nu a oferit motive relevante și suficiente în raport cu poziția apărării privind următoarele, după cum urmează. În sensul art.274 alin.(1) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală dispune începerea urmăririi penale doar în cazul în care a fost sesizat în modul prevăzut de art.262 și 273 Cod de procedură penală și, doar dacă din cuprinsul actului de sesizare sau a actelor de constatare rezultă o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune. În speță, nu au fost respectate aceste două condiții legale.

Respectarea prevederilor legale enunțate era strict necesară pentru a pune în aplicare exigențele fondate pe procesul de calificare a infracțiunii – art.51; 52; 113 Cod penal și a se stabili caracterul rezonabil al bănuielii că a fost comisă o infracțiune. Acțiunile/inacțiunile primei instanței vin în contradicție cu prevederile art.24 alin.(3), (4) Cod de procedură penală „Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură,, „Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare,, cu prevederile art.6 par.1 CEDO, cât și cu exigențele stabilite prin practica CtEDO spre exemplu Șerban c. României, Al-Khawaja și Taherz c. Regatului Unit, Schatschaschwili c. Germania.

Indică apărarea că divergențele dintre actul de învinuire și circumstanțele stabilite în ședința de judecată nu au putut fi înlăturate, astfel învinuirea adusă inculpatului fiind bazată pe presupuneri, iar la materialele cauzei lipsesc cu desăvârșire careva probe, și nici nu au fost prezentate și examinate, ce ar dovedi incontestabil, în afara oricăror dubii comiterea de către inculpat a infracțiunilor imputate. Mai mult, prima instanță nu a dat apreciere argumentelor și probelor apărării, prin urmare, în lipsa unui răspuns clar și explicit referitor la argumentele esențiale invocate de parte în judecată, hotărârea judecătorească se consideră nemotivată. Nemotivarea hotărârii constituie o încălcare a

dreptului la judecarea cauzei într-un mod echitabil, garantat de art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care obligă judecătorii naționali să-și motiveze deciziile, pentru a nu lăsa părțile într-o stare de incertitudine și a nu le crea impresia că nu au fost auzite.

Indică apelantul că pentru a consolida poziția se face trimitere și la practica CtEDO, cauza Boltea c. României, Hotărârea din 15.02.2007 (cererea nr. 19.997/02), Curtea europeană a reiterat, printre altele, următoarele principii: „28. Curtea reamintește că dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.(1) din Convenție, înglobează, printre altele, dreptul părților la proces de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor. Convenția nevizând garantarea unor drepturi teoretice și iluzorii, ci a unor drepturi concrete și efective ..., acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică analizate temeinic de către instanța sesizată. Cu alte cuvinte, art.6 implică în special, în sarcina „instanței”, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerilor de probe ale părților.

4. Conform art.402 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

În acest context se indică și pct.6.1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel în care se reiterează că pentru părțile care au fost prezente la pronunțarea hotărârii termenul curge de la pronunțare. În cazul când acestea au lipsit sau redactarea hotărârii a fost amânată - de la data comunicării în scris despre redactarea sentinței.

Raportînd normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Penal consideră apelul declarat de avocatul Dumitru MARCO în interesele inculpatului CERNEAVSCHI Serghei *****, ca fiind depus în termen, luînd în considerație că Sentința Judecătorei Criuleni (sediul Central) nr. 1-4/2025 a fost pronunțată public la data de 19 august 2025, copia sentinței fiindu-i expediată inculpatului CERNEAVSCHI Serghei ***** și avocatului fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc anexată la materialele cauzei (a se vedea f.d. 130), iar cererea de apel a fost depus pe data de 03 septembrie 2025, și înregistrată conform ștampilei instanței de judecată la 04 septembrie 2025 (f.d. 133) ceea ce se consideră că cererea de apel a fost depusă în termenul legal prevăzut de lege, or sentința a fost pronunțată la data de 19 august 2025, astfel încît termenul de declarare a apelului începe să curgă din data pronunțării (19 august 2025), iar termenul limită fiind data de 03 septembrie 2025 (inclusiv).

Prin urmare Colegiul penal, verificînd acest aspect, audiind opiniile participanților la proces în acest sens, consideră apelul declarat în termen, fiind respectate prescripțiile art.402 alin.(1) Cod procedură penală.

5. Procedura citării legale a fost executată.

În ședința Curții de Apel Centru, avocatul inculpatului Dumitru MARCO a susținut integral cererea de apel, consideră că instanța de fond incorect a ajuns la concluzia că în acțiunile lui CERNEAVSCHI Serghei s-ar regăsi elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.181/1 alin.(1) Cod penal, or, atît la faza de urmărire penală, cât și în

cadrul examinării în fond a acesteia, martorii nu ar fi indicat în mod direct că inculpatul CERNEAVSCHI Serghei le-ar fi propus careva mijloace bănești sau careva beneficii pentru a-i determina pe cei din urmă să-și exercite dreptul de vot într-o anume manieră. Explicațiile martorilor acuzării CAPCANARI Valerii, COTOVICI Nicolae și COTOVICI Lidia nu pot fi admise în calitate de probe și nu pot sta la baza sentinței, fiind lovite de nulitate, așa cum în cadrul examinării cauzei în fond aceștia nu au indicat faptul că inculpatul CERNEAVSCHI le-ar fi oferit careva sume bănești. În consecință, solicită casarea Sentinței Judecătoreiei Criuleni, (sediul Central) din 19.08.2025, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care CERNEAVSCHI Serghei să fie achitat de infracțiunea care-i este imputată.

În ședința Curții de Apel Centru, acuzatorul de stat Alexandru PLÎNGĂU a pledat pentru respingerea cererii de apel depusă de apărare ca una nefondată, cu menținerea sentinței instanței de fond. Cu toate că inculpatul nu-și recunoaște vina, vinovăția acestuia a fost întru totul dovedită prin cumulul de probe anexat la materialele cauzei, cum ar fi declarațiile martorilor audiați pe respectiva cauză penală, dar și alte probe materiale care au fost administrate la faza urmăririi penale și examinate în cadrul instanței de judecată, care coroborează între ele. Consideră că sentința primei instanțe este una legală, motivată și întemeiată, iar careva motive sau argumente plauzibile care ar condiționa intervenirea în sentința instanței de fond, apărarea nu a adus, astfel, acuzarea pledează ca aceasta să fie menținută fără careva modificări.

*În ședința Curții de Apel Centru, inculpatul CERNEAVSCHI Serghei ***** fiind legal citat nu s-a prezentat, a adus la cunoștința instanței motivul neprezentării și anume a invocat starea de sănătate, astfel inculpatul a solicitat examinarea apelului în lipsa acestuia cu prezența avocatului ales Dumitru MARCO. Instanța de apel a întreprins măsurile necesare de asigurare a prezenței inculpatului la ședința de judecată a Curții de Apel și audiind opinia participanților la proces, în baza art.412 alin.(5) Cod de procedură penală, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului.*

În susținerea acestei concluzii, Colegiul consideră esențial de invocat doctrina penală și jurisprudența CEDO în acest sens: Principiul contradictorialității privește mai multe aspecte, printre care și prezența personală a inculpatului la judecată. În procesele penale, prezența celui trimis în judecată la dezbaterea cauzei este un element esențial al asigurării principiului contradictorialității, al unui proces echitabil, în general. Principiul contradictorialității presupune dreptul inculpatului de a participa la judecată, de a se apăra și de a interoga martorii. Jurisprudența CEDO recunoaște posibilitatea judecării în lipsa acuzatului care se sustrage de la proces, fără a constitui încălcare a art. 6 CEDO, atunci când instanța a întreprins măsurile necesare pentru prezența sa (vezi Mihaes v. Franța, 25.05.1998; Kattan v. România, 21.01.2014; Dragan Kovačević v. Croația, 12.05.2022).

În speță, inculpatul a fost legal citat, a avut cunoștință despre desfășurarea procesului, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa și a beneficiat de asistență juridică prin apărător în instanța de apel. Având în vedere aceste circumstanțe, neprezentarea inculpatului îi este imputabilă, astfel că examinarea cauzei în lipsa acestuia nu a afectat principiul contradictorialității sau dreptul la un proces echitabil.

6. *Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia Sentinței atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat apelul declarat de avocatul Dumitru MARCO în interesele inculpatului CERNEAVSCHI Serghei *****, împotriva Sentinței Judecătoreiei Criuleni (sediul Central) nr. 1-4/2025 din 19 august 2025, și a menține fără modificări Sentința atacată, din considerentele ce succed:*

7. Conform art.400 alin.(1) Cod de procedură penală, *sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.*

Conform art.414 alin.(1)-(2) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.*

Conform art.415 alin.(1)-(2) Cod de procedură penală: *„instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) **respinge apelul**, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art.402; b) apelul este inadmisibil; c) **apelul este nefondat**; 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță; 3) admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art.33–35. Sentința poate fi casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau latura civilă, dacă aceasta nu împiedică soluționarea justă a cauzei”.*

Potrivit recomandărilor Hotărârii Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005, cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel, chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt; dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea este corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, administrativ, ori civil sunt aplicate corect.

Conform prevederilor art.6 alin.(1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului,

„orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Probe noi acuzarea și apărarea în instanța de apel nu au prezentat, solicitând doar verificarea și aprecierea probelor cercetate în instanța de fond.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Ne pronunțarea instanței asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei în apel. Soluția de respingere a apelului ca nefondat se adoptă însă numai după examinarea sub toate aspectele a hotărârii pronunțate de prima instanță dacă se ajunge la concluzia că, hotărârea este legală și întemeiată.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței de apel de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Potrivit art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanță de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; 6) dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; 16) dacă în privința

inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie.

În ședința de judecată în instanța de apel n-a fost invocată necesitatea administrării de noi probe, precum și n-au fost formulate cereri privind cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță; au fost verificate declarațiile și probele materiale examinate în ședința de judecată în instanța de fond.

Conform art.24 alin.(2), (4) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Potrivit art.26 alin.(3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

8. Colegiul Penal, în urma verificării circumstanțelor de fapt și de drept, cât și a argumentelor apelantului, ajunge la concluzia că lipsesc careva dubii sau bănueli care ar putea pune la îndoială vinovăția inculpatului CERNEAVSCHI Serghei *****, în comiterea faptelor incriminate, astfel că la acest capitol se rețin drept declarative argumentele apărătorului cu referire la faptul că învinuirea este formală și nu este confirmată prin probe.

Audiind opiniile participanților la proces și cercetând suplimentar probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, călăuzindu-se de propria convingere, Colegiul penal conchide că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt, și anume CERNEAVSCHI Serghei ***** a comis infracțiunea prevăzută la art.181/1 alin.(1) Cod penal - *corupere electorală, conform semnelor constitutive - darea de bunuri, în scopul determinării alegătorului și susținătorului să își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor*.

Cu referire la motivele invocate de apelant, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatului or acesta urma să fie achitat de sub învinuirea adusă, pe motiv că materialele cauzei penale nu conțin nici o probă pertinentă și concludentă care ar demonstra vinovăția acestuia, Colegiul penal constată că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului CERNEAVSCHI Serghei ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.181/1 alin.(1) Cod penal și în mod legal și întemeiat a fost stabilită și individualizată pedeapsa aplicată ultimului învinuit în comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de apel consideră că aceste afirmații ale inculpatului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului CERNEAVSCHI Serghei ***** în comiterea infracțiunii prevăzută la art.181/1 alin.(1) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă

cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile lui a elementelor infracțiunii incriminate.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință referitor la recunoașterea vinovăției inculpatului pentru a evita repetări inutile, instanța de apel le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligația instanței să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fie examinat chestiunile esențiale supusă atenției sale.

9. Prin justificarea probelor cercetate, Colegiul determină ca fiind dovedită vinovăția inculpatului CERNEAVSCHI Serghei ***** în comiterea infracțiunilor pentru care au fost deferiți justiției.

Inculpatul CERNEAVSCHI Serghei ** fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, și fiind informat de dreptul de a tăcea și de a nu face declarații împotriva sa, a comunicat că*** dorește să dea declarații. Astfel referitor la fapta incriminată a comunicat că, vina n-o recunoaște, explicând în esență că, nu a oferit careva telefoane sau bani alegătorilor. Telefoanele au fost oferite de niște fete tinere venite de la Chișinău, pentru a avea legătură unii cu alții, pe motiv că nu toți dispuneau de telefoane. Invocă că martorii acuzării au fost influențați de primarul satului *****, care singur le oferea ajutoare. În perioada lunilor iulie-septembrie a participat la adunările organizate de blocul politic „Victoria”, la care au participat și martorii COTOVICI Lidia, COTOVICI Nicolae și CAPCANARI Valerii. La aceste adunări au vorbit despre îmbunătățirea condițiilor de trai și despre faptul că în cazul în care la alegeri va câștiga alt bloc, dar nu Maia Sandu, condițiile de trai se vor îmbunătăți. Nu au discutat despre aplicarea votului „împotriva” la referendum în schimbul unei sume de bani. *Mai comunică că a fost telefonat că să strângă persoane pentru a le înmâna telefoane, deoarece ei nu aveau. Nu a fost pusă nici o condiție cine a avut dorință a mers la vot, cine nu, nu a mers. Deține cont bancar la „Victoriabank” și MAIB, dar la PSB nu cunoaște dacă deține.* Aduce la cunoștință că a luptat împotriva regimului separatist. Nu cunoaște dacă martorii acuzării au conturi bancare la PSB. A mai comunicat că este președintele Organizației electorale a blocului „Victoria” în satul *****, totodată și președintele Asociației veteranilor de război. Nu primește salariu de la blocul „Victoria”, dar a depus o cerere în care a solicitat ajutor pentru efectuarea unei intervenții chirurgicale la cap, care nu i s-a oferit. Colaboratorii CNA au fost la el la ora 06:00 și i-a ridicat telefonul. *În telefon de la banka PSB nu are aplicație, dar mesaje primea în care i se aducea la cunoștință că i s-a expedit 30 000 ruble, mesaj expedit de escroci. În vara anului 2024 a fost telefonat de o persoană pe nume Dașa sau Mașa, exact nu-și amintește care i-a solicitat ca să strângă oamenii care au nevoie de telefoane. Nu cunoaște cui și câte telefoane i s-au dat, dar 4 dinte acestea au fost luate și anume a lui COTOVICI Nicolae, COTOVICI Lidia, CAPCANARI Valerii, peste 2 săptămâni de către colaboratorii de poliție. Ce fel de model erau telefoanele nu*

cunoaște, erau moderne, noi și în cutii. Comunică că COTOVICI Nicolae s-a speriat că-i va fi luată casă și a plecat la poliție, împreună cu vara sa COTOVICI Lidia spunându-i ce să zică. Personal telefon nu a primit. Persoanele care au primit telefoane la mitinguri nu au fot, și la adunări veneau rar (Vol.II f.d.95-96).

10. În susținerea poziției apărării în cadrul cercetării judecătorești au fost chestionați în calitate de martori după cum urmează:

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul BOCLACI Elena, care fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că îl cunoaște pe CERNEAVSCHI Serghei pe care la văzut la adunări. Recunoaște faptul că a participat la adunările organizate de blocul politic „Victoria”. La aceste adunări CERNEAVSCHI Serghei venea ca activist, nimic nu spunea și nici nu propunea la oameni. La adunare se vorbea despre un trai mai bun, pensii mai mari, facturi la energie mai mici. Personal nu i s-a propus bunuri și bani și nici nu a auzit cuiva să-i fie propus. Despre Referendum la adunări nu se vorbea. La moment îndeplinește funcția de președinte a blocului „Victoria” din s. Bîlțata, r-nul Criuleni, unde au 14 activiști. Ce funcție îndeplinește CERNEAVSCHI Serghei nu cunoaște, dar este din s. *****. CERNEAVSCHI Serghei venea la adunări ca reprezentant al s. *****. Nu cunoaște că pe numele lui CERNEAVSCHI Serghei este intentată o cauză penală. Majoritatea adunărilor au avut loc în or. Criuleni. S-a alipit la acest bloc având aspirația la o viață mai bună. Nu li s-a promis careva bunuri sau bani în scopuri electorale sau pentru altceva. Superior pe r-nul Criuleni este dna Iolanta, familia căruia nu o cunoaște. În s. ***** nu au oficiu. În or. Criuleni se întâlnesc lângă magazinul social „Merișor”. Președinții salarii nu primesc, singură a dorit să-i susțină (Vol.II f.d.88);

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul BALAN Valentina, care fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că a fost la adunările blocului „Victoria” în r-nul Criuleni și în s. *****. Pe CERNEAVSCHI Serghei nu-l cunoaște, nu l-a văzut și nimic nu a auzit despre el. Comunică că este activista blocului politic „Victoria”, pentru ce nu este achitată. Nu a primit nimic, nimeni nu i-a propus bani sau alte bunuri, nici nu a auzit dacă cuiva i s-a propus. Nu a auzit ca să le fi propus bani sau alte bunuri în scopuri electorale, să fi fost așa avea să cunoască. Nu deține card bancar la nici o bancă, pensia o primește la Oficiul poștal. Cunoaște aceasta de la președintele SARAIN Elena din s. ***** , r-nul Criuleni. Întotdeauna se adunau în or. Criuleni la magazinul „Merișor”. În mun. Chișinău niciodată nu s-au adunat. Nu deține card la magazinul social „Merișor” (Vol.I f.d.89);

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul MINCIUNA Valentina, care fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că pe CERNEAVSCHI Serghei nu-l cunoaște, acum îl vede pentru prima dată. Este activista blocului „Victoria”, de o lună în s. ***** . Nu cunoaște despre careva evenimente politice din anul 2024. A hotărât ca să devină activista blocului deoarece dorește ca să-i revină copii acasă, să fie viața mai bună și să aibă pensii mai mari. Nu a auzit ca să le fie oferite bunuri sau bani (Vol.II f.d.90);

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul SARAIN Elena, care fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că este președinta organizației locale a blocului politic „Victoria” din s. *****. În perioada lunilor iulie-septembrie 2024 au avut loc mai multe adunări electorale, aproximativ câte 2 adunări pe lună. Aproape întotdeauna CERNEAVSCHI Serghei a participat la adunările locale. CERNEAVSCHI Serghei este activistul blocului politic „Victoria”. CERNEAVSCHI Serghei participa activ la adunări, dădea întrebări. În s. ***** nu a avut rol de organizator și nu a luat cuvântul la tribună. Nici la activiști, nici la simpatizanți CERNEAVSCHI Serghei nu le-a propus careva bunuri. Nu primesc nimic, nici salariu sau careva bunuri, doar optează pentru o schimbare spre bine în viața sa. În subordine are 7 oameni (Vol.II f.d.93);

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul VITNEANSCAIA Marina, care fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că este activistă și nu deține careva funcții în blocul electoral „Victoria”. În lunile iulie-septembrie a participat la adunările electorale în or. Criuleni. La adunări nu participa des, o dată pe lună și la cele petrecute în or. Criuleni. Pe CERNEAVSCHI Serghei la văzut la adunările care se petreceau, el era un simplu participant. Aceste adunări se desfășurau pe tema politică. Careva promisiuni electorale nu au fost date de spicheri sau de CERNEAVSCHI Serghei. Nu-și amintește ce teme se vorbeau. De referendum nu-și amintește să-i fi spus ceva. Adunările se petreceau în or. Criuleni, unde anume nu poate spune. Card bancar nu deține nici la o bancă (Vol.II f.d.95).

11. *Indiferent de faptul că inculpatul CERNEAVSCHI Serghei ***** în cadrul ședinței de în instanța de fond nu a recunoscut vinovăția, săvârșirea infracțiunii incriminate este dovedită prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele și anume:*

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul COTOVICI Nicolae *****, ***care fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că*** nu este rudă cu nici una din părți. Anul trecut în intervalul lunilor iunie-august a fost la adunarea organizată de partidul „Șor” la Criuleni, după a plecat spre casă, coborând în satul ***** la văzut pe d-nul Serghei cu o doamnă pe care nu o cunoaște și care l-a chemat să-i dea bani. **Nu-și amintește cine i-a transmis banii Serghei sau acea doamnă, după a fost la Serghei acasă unde i s-a înmănat telefonul. Serghei nu i-a explicat de ce îi dă telefonul, doar i-a spus că al lui este vechi și va avea unul mai bun.** Peste o săptămână pe telefonul personal i-a venit un mesaj că i s-a transferat 15 000 ruble, iar peste o săptămână a venit un alt mesaj cu transferul de 30 000 ruble. De ce i s-a dat banii și telefon nu cunoaște. La primirea telefonul și-a aplicat semnătura pe un blank. **Când l-a chemat Serghei la el, acolo mai erau vre-o 7-8 persoane tinere pe care nu le cunoaște.** Invocă că a primit mesaje în care i s-a comunicat despre transferuri, banii nu i-a ridicat. Cunoaște că banii transferați urma a fi ridicați din or. ***** . Ulterior a mai primit un mesaj precum că de la

*1 noiembrie pentru banii acordați va trebui să achite 1% pe zi, fapt despre care i-a comunicat și lui CERNEAVSCHI Serghei care i-a spus că va fi totul bine. Personal CERNEAVSCHI Serghei nu i-a vorbit nimic de bani, despre bani se vorbeau doar la adunări. La adunări se vorbeau de alegeri, dar nimic despre banii pentru alegeri. Cu CERNEAVSCHI Serghei nu a purtat discuții pe cine să voteze la alegeri. Bani i se acorda pentru a fi prezent la adunări și a susține partidul „Șor”. La adunare i s-au solicitat ca să anunțe dacă au telefoane vechi, după a venit o doamnă la Serghei acasă și i-a dat alt telefon. Cu Serghei a discutat despre susținerea partidului „Șor”. Serghei niciodată nu i-a propus bani sau alte bunuri. Când a mers la poliție avea mesaje în telefon. Comunică, că telefonul a fost predat organelor de poliție, după ce a fost telefonat de primar care i-a comunicat că este căutat de poliție. Mesajele i-au fost expediate pe telefonul vechi, însă telefonul nou i-a fost ridicat, fără să i se prezinte careva acte. Colaboratorii de poliție nu i-au întocmit nici un proces-verbal. Careva bani nu a luat. Reține că i-a comunicat primarului despre procentul care trebuie să-l întoarcă, astfel acesta a chemat poliția. A dat explicații de două ori, o dată la CNA și o dată la IP Criuleni. Mai comunică că cunoaște limba chirilică, iar limba română a citește cu dificultate. Declarațiile date la poliție nu le-a citit, doar și-a aplicat semnătura. Bani i s-a dat de către o femeie, nu de CERNEAVSCHI Serghei. *Consideră că la poliție a dat declarații veridice*. Nu a comunicat la urmărirea penală că a primit mijloace bănești din Federația Rusă. La urmărirea penală a comunicat că posibil CERNEAVSCHI Serghei i-a dat banii, nu-și amintește el sau acea doamnă. (Vol.II f.d.76-77);*

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul COTOVICI Lidia, care fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că nu este rudă cu Serghei, dar îl cunoaște ca locuitor al satului **.*** În vara anului 2024 a fost la o adunare în ***or. Criuleni, unde i s-a comunicat că la alegeri să voteze partidul „Șor” pentru ce vor fi remunerați cu bani, acolo mai era prezent și CERNEAVSCHI Serghei.*** Primul transfer a fost în sumă de 15 000 ruble, iar al doilea în sumă de 30 000 ruble. Cine l-a chemat la adunare nu-și amintește. La primărie a fost întrebat dacă a primit bani de la CERNEAVSCHI Serghei, la ce le-a comunicat că de la acesta nu a primit bani. Comunică că a fost la CERNEAVSCHI Serghei acasă unde i-a chemat o doamnă și i-a înmănat un telefon, fără a-i oferi careva explicații. El deține un telefon nelucrative, iar ***pe acesta i s-a comunicat că vor veni mesaje cu transferurile efectuate,*** banii nu i-a primit. La adunare un bărbat și o femeie pe care nu i cunoaște, vorbeau despre partid. Nu i s-a comunicat pentru ce i se va oferi banii, dar i s-a spus că-i va putea primi de la Pridnistrovia. De la CERNEAVSCHI Serghei nu a primit nici o indicație sau careva ordine. Nu cunoaște despre alegeri, la ele nu a participat deoarece greu se deplasează. Nu cunoaște limba română și nici nu poate citi. La poliție a dat declarații de două ori. Declarațiile date nu i-au fost citite, doar a aplicat semnătura (Vol.II f.d.78-79);

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul CAPCANARI Valerii, care fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că pe CERNEAVSCHI Serghei nu-l cunoaște. Pentru prima dată a văzut o doamnă când a participat la adunare, pe care a mai

văzut-o o dată când a fost chemat să i se dea telefonul. După la adunări nu a mai participat deoarece era încadrat în câmpul muncii. La acea adunare i s-a comunicat că urmează să plece la Criuleni. La adunare nu l-a văzut pe CERNEAVSCHI Serghei. Telefonul i l-a dat o domnișoară, acesta ulterior a fost luat de către primar din ce motiv nu cunoaște, probabil pentru faptul că nu a mai participat la adunările organizate. La CERNEAVSCHI Serghei a fost o singură dată și la ajutorat să dea poama prin zdrobitoare. CERNEAVSCHI Serghei nimic nu i-a propus. Oferte i s-au oferit de către acea domnișoară pe care nu o cunoaște. La adunările politice pe CERNEAVSCHI Serghei nu l-a văzut. Primarul l-a luat de pe drum și s-au deplasat la primărie unde i-a cerut telefonul pe care nu a dorit să îl dea. CERNEAVSCHI Serghei nu era prezent când i s-a înmănat telefonul erau prezenți o doamnă și un domn învârstă. În anul 2024 au fost alegerile, dar la ele nu s-a dus. Primarul din localitate i-a cerut să o voteze pe Maia Sandu, dar pe motiv că era la lucru nu a fost la alegeri. Nu a scris nimic doar și-a aplicat semnătura. *Grafia latină nu o cunoaște, scrie în chirilică. Textul scris nu i s-a citit.* La adunările organizate de CERNEAVSCHI Serghei nu a participat. *Telefonul i l-a dat o doamnă în centrul satului.* Nu a văzut mesajele cu transferurile bănești (Vol.II f.d.82);

12. *Vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal a mai fost demonstrată și prin următoarele mijloace materiale de probă administrate în cadrul urmăririi penale, cercetate în cadrul cercetării judecătorești și verificate în cadrul ședinței instanței de apel:*

- **Procesul-verbal de cercetare a obiectelor din 11 decembrie 2024**, potrivit căruia au fost supuse cercetării materialele înregistrate în REI-II al CNA cu nr.373 din 22.10.2024, în copii pe 46 file (Vol.I f.d.51-53);

- **Procesul-verbal de ridicare din 31.10.2024**, potrivit căruia de la COTOVICI Nicolae, a fost ridicat un telefon mobil de model „Maxcom”, cu numărul de IMEI 1:*****și IMEI 2:***** (Vol.I f.d.69);

- **Procesul-verbal de cercetare a obiectelor din 13.12.2024**, potrivit căruia a fost cercetat telefonului mobil de marca „Maxcom” model „MS572” cu număr de serie „*****” cu IMEI 1:*****, IMEI 2:*****ridicat de la COTOVICI Nicolae. Unitare a examinării telefonului s-au stabilit aplicațiile instalate în telefon „PS Bank”, precum și mijloacele financiare transferate în contul persoanei deținătoare a telefonului nominalizat, precum și apelurile de intrare și ieșire efectuate cu învinuitul (Vol.I f.d.70-74);

- **Procesul-verbal de ridicare din 31.10.2024**, potrivit căruia de la CAPCANARI Valerii, a fost ridicat un telefon mobil de model „Maxcom”, cu numărul de IMEI 1:*****, IMEI 2:***** (Vol.I f.d.78);

- **Procesul-verbal de cercetare a obiectelor din 13 decembrie 2024**, potrivit căruia a fost cercetat telefonul mobil de marca „Maxcom” model „MS572” cu număr de serie „*****” cu IMEI 1:*****, IMEI 2:*****ridicat de la CAPCANARI Valerii (Vol.I f.d.79-81);

- **Procesul-verbal de ridicare din 31.10.2024**, potrivit căruia de la COTOVICI Lidia, a fost ridicat un telefon mobil de model „Maxcom”, cu numărul de IMEI 1:*****, IMEI 2:***** (Vol.I f.d.85);

- **Procesul-verbal de cercetare a obiectelor din 13.12.2024**, potrivit căruia a fost cercetat telefonul mobil de marca „Maxcom” model „MS572” cu număr de serie „*****” cu IMEI 1:*****, IMEI 2:*****ridicat de la COTOVICI Lidia. Urmare a examinării telefonului s-au stabilit aplicațiile instalate în telefon „PS Bank”, precum și mijloacele financiare transferate în contul persoanei deținătoare a telefonului nominalizat, precum și apelurile de intrare și ieșire efectuate cu învinuitul (Vol.I f.d.86-88);

- **Procesul-verbal de percheziții din 31 octombrie 2024**, potrivit căruia de la domiciliul lui CERNEAVSCHI Serghei ***** amplasat în raionul Criuleni, satul *****, str. ***** 13, a fost depistat și ridicat telefonul mobil de model POCO C65, cu numărul de IMEI 1:*****și IMEI 2:***** (Vol.I f.d.110-111);

- **Procesul-verbal de cercetare a obiectelor din 16.12.2024**, potrivit căruia a fost supus cercetării telefonul mobil de model POCO C65, cu IMEI 1:*****și IMEI 2:*****în care activează cartela SIM cu nr. *****, ridicat în cadrul percheziției din 31.10.2024. Urmare a examinării conținutului telefonului nominalizat supra, s-a constatat că, acesta este simpatizant al partidului „Victorie”, precum și alte informații ce au relevanță cu cauza penală (Vol.I f.d.121-123).

- **Raportul de constatare tehnico-științifică nr.CNA_AA000240 din 12.12.2024**, potrivit căruia din memoria dispozitivelor ridicate la 31.10.2024 de la CAPCANARI Valerii, COTOVICI Lidia și COTOVICI Nicolae au fost extrase și clasificate următoarele tipuri de date: telefonul mobil de marca „Maxcom” model „MS572” cu număr de serie: „*****” cu IMEI:*****, MEI2:*****-54 „Calls”, 1878 „Devices”, 5204 „Files & Media” (inclusiv 1343 imagini și 2 video), 30 „Mesages” și 1 „security”; telefonul mobil de marca „Maxcom” model „MS572” cu număr de serie: *****” cu IMEI:*****, MEI2:*****-264 „Calls”, 25 „Contacts”, 1750 „Devices”, 551 „Files & Media” (inclusiv 390 imagini și 1 audio), 40 „Mesages” și 3 „security”; telefonul mobil de marca „Maxcom” model „MS572” cu număr de serie: „*****” cu MEI:*****, IMEI2:*****-138 „Calls”, 16 „Contacts”, 512 „Devices”, 167 „Files & Media” (inclusiv 26 imagini), 20 „Mesages” și 2 „security” (Vol.I f.d.95-99);

- **Raportul de constatare tehnico-științifică nr.CNA_AA 000241 din 11.12.2024**, potrivit căruia la data examinării pe obiectele ridicate în urma percheziției la domiciliul lui CERNEAVSCHI Serghei situat în r-nul Criuleni, s. *****, str. *****, 13 la data de 31.10.2024 (conform ordonanței), au fost depistate informații (posibil de extras) inclusiv șterse (posibil de restabilit): pentru telefonul mobil „Poco C65” (inclusiv cartela MicroSD) IMEI 1:*****, IMEI 2:*****, sistemul de operare a telefonului are un nivel ridicat de securitate și la momentul examinării a fost posibilă extragerea parțială a informațiilor - Contacte - 0 (din care restabilite - 0), Apeluri (Calls) - 0 (din care restabilite - 0), Mesaje Instant - 0 (din care restabilite - 0), Mesaje Chat - 0 (Mesage 0) (din care restabilite - 0), Emails - 0 (din care restabilite - 0), Search& WEB - 0 (din care restabilite - 0), User Accounts & Details - 0 (din care restabilite - 0), Calendar - 0 (din care restabilite - 0), Locații (Location) - 0 (din care restabilite - 0), Imagini - 595 (din care restabilite - 0), Audio - 4 (din care restabilite - 0), Video - 5 (din care restabilite - 0), Documente - 0 (din care restabilite - 0), Text - 5 (din care restabilite - 0), Arhive - 0 (din care restabilite - 0) (a

se vedea Im. 10). Informațiile date au fost extrase în format „Cellebrite UFEU” (Vol.I f.d.116-120);

- ***Materialele REI-II a CNA cu nr.373 din 22.10.2024***, anexate în copii de către OSI PCE a Direcției Teritoriale „Centru” a CNA Vladimir CAȘCEEV, prin care se confirmă circumstanțele ce au relevanță cu obiectul cauzei, recunoscute și anexate în calitate de mijloace materiale de probă prin ordonanța din 11.12.2024, care se păstrează la materialele cauzei penale (Vol.I f.d.9-50,54-55);

În calitate de corpuri delictive au fost recunoscute și anexate:

- 4 telefoane mobile recunoscute și anexate la materialele cauzei penale prin ordonanțele din 13.12.2024 și 16.12.2024 (Vol.I f.d.75-76, 82-83,89-90,124-125), transmise la păstrare în camera de păstrare a corpurilor delictive a CNA, în baza chitanței nr.151 (Vol.I f.d.127):

- Telefonul mobil de marca „Maxcom” model „MS572” cu număr de serie „*****” cu IMEI 1:*****și IMEI 2:*****;

- Telefonul mobil de marca „Maxcom” model „MS572” cu număr de serie „*****” cu IMEI 1:355021 10126395 și IMEI 2:*****;

- Telefonul mobil de marca „Maxcom” model „MS572” cu număr de serie „*****” cu IMEI 1:***** și IMEI 2:*****;

- Telefonul mobil de model POCO C65, cu IMEI 1:*****și IMEI 2:*****în care activează cartela SIM cu nr. *****.;

13. Subsumând circumstanțele factuale sus redate, Colegiul analizând declarațiile inculpatului, precum și probele administrate la etapa urmăririi penale și cercetate în ședință de judecată și verificate în instanța de apel apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și utilității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, reține, că dincolo de orice dubiu rezonabil vinovăția inculpatului CERNEAVSCHI Serghei ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.181/1 alin.(1) Cod penal, a fost pe deplin dovedită.

La pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că, inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată, împrejurări care au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. În acest context nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat

decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*). Astfel, Colegiul penal preia argumentarea vinovăției primei instanțe și constată temeinicia acesteia.

Conform art.6 alin.(1) Cod penal, *persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție.*

Astfel, Colegiul penal în conformitate cu prevederile art.27 Cod de procedură penală, *verificând probele administrate prin prisma prevederilor art.95 Cod de procedură penală, adică din punct de vedere a admisibilității lor, le apreciază ca fiind pertinente, concludente și utile, ori în ședință nu s-au stabilit circumstanțe care să indice la admiterea a careva încălcări esențiale, ce ar determina neadmiterea lor.* Așadar, conform prevederilor art.99 Cod de procedură penală, *„alin.(1) în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe și propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză. Alin.(2) probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță”.*

Din economia rigorilor art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Alin.(4) instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate”.*

Colegiul penal, audiind participanții la proces, verificând prin prisma art.101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetare judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, constată că instanța de fond a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea de către inculpatul CERNEAVSCHI Serghei ***** a infracțiunii prevăzute la art.181/1 alin.(1) Cod penal, cu semnele calificative - *corupere electorală, conform semnelor constitutive - darea de bunuri, în scopul determinării alegătorului și susținătorului să își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor.*

Colegiul penal atestă că declarațiile apărării privind nevinovăția lui CERNEAVSCHI Serghei ***** în comiterea faptelor penale incriminate se combate prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, care este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile părții vătămate și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

Nerecunoașterea vinei de către inculpat instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art.66 Cod de procedură penală și art.6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală

de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

14. Analizând solicitarea apărării privind emiterea unei sentințe de achitare în privința inculpatului CERNEAVSCHI Serghei ***** învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.181/1 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal constată că acest temei nu și-a găsit confirmarea la judecarea apelului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea constatării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

În acest sens Colegiul penal apreciază că declarațiile martorilor audiați în ședința instanței de fond sunt consecutive, logice, se coroborează atât între ele, cât și se confirmă prin celelalte probe pe dosar, iar odată ce nu au fost stabilite careva circumstanțe, care pune la îndoiala credibilitatea acestor declarații, instanța le apreciază ca veridice și, respectiv, admisibile. Totodată, instanța de apel apreciază critic declarațiile inculpatului CERNEAVSCHI Serghei ***** calificându-le drept neveridice și date cu scopul evitării răspunderii penale, or, acestea se contrazic prin întregul sistem de probe cercetate în instanța de fond, care combat în întregime versiunea inculpatului. Faptul că inculpatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea faptei prevăzute de art.181/1 alin.(1) Cod penal, la nici o etapă a procesului penal, nu constituie un temei de achitare a acestuia, or, nerecunoașterea vinovăției este un drept al inculpatului, însă nu o circumstanță ce determină soluția de achitare a acestuia.

Subsecvent, în concordanță cu cele expuse, Colegiul reține că și informația obținută la faza urmăririi penale și din instanță din declarațiile martorilor în coroborare cu celelalte mijloace materiale de probă, nu infirmă concluziile instanței în susținerea vinovăției inculpatului și în argumentarea existenței faptei, precum și nu trezesc alte versiuni sau inadvertențe la caz, fiind apreciate de instanță în ansamblu cu alte probe și pe care nu le consideră drept decisive în acest scop.

Sub acest auspiciu, Colegiul mai susține că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că, deși articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu stabilește reguli privind admisibilitatea probelor, problemă care trebuie să fie reglementată în primul rând de dreptul național (*Lhermitte v. Belgia* [MC], 29 noiembrie 2016, § 83), or atunci când Curtea Europeană verifică încălcări ale procedurii de administrare a probelor, ea constată modul în care această încălcare afectează caracterul echitabil al întregii proceduri (*Bykov v. Rusia* [MC], 10 martie 2009, § 89, *Prade v. Germania*, 3 martie 2016, §33, *Dimitrov și Momin v. Bulgaria*, 7 iunie 2018, § 51, 62).

Suplimentar, la aspectul informațiilor oferite de către inculpat cu ocazia audierii sale în calitate de bănuț și învinuit, instanța de apel mai precizează că aprecierea unor declarații ale unui acuzat în cadrul unui proces penal reprezintă o importanță deosebită. Din alt punct de vedere însă, dacă bănuțul, învinuitul sau inculpatul ascunde realitatea, prin necoroborarea declarațiilor sale mincinoase cu alte probe administrate și contrare acestora, organul judiciar poate sesiza reaua sa credință, apreciind că declarația lui nu face decât să confirme dovezile care-i indică vinovăția sau cel puțin reprezintă o metodă de apărare în cazul răspunderii penale pentru săvârșirea unei infracțiuni grave.

15. În acest sens Colegiul ține să menționeze faptul că în corespundere cu art.51 Cod penal, *temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.* Articolul 52 alin.(1) Cod penal, stipulează că *se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.*

În corespundere cu art.113 alin.(2) Cod penal, *calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.*

În concordanță cu dispoziția art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, *judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, care trebuie să corespundă cu strictețe dispoziției art.281 alin.(2) Cod de procedură penală, iar din conținutul alin.(2) al aceleiași norme din Cod de procedură penală, modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare.*

Instanța de apel remarcă că, în privința inculpatului a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare, conform ordonanței din 24 octombrie 2024 (f.d.1, Vol I).

La fel, în cadrul cauzei penale, inculpatul a fost recunoscut în calitate de bănuït prin ordonanța din 31 octombrie 2024 (f.d. 156 Vol. I), și prin ordonanța de punere sub învinuire din 27 decembrie 2024 (f.d. 188 Vol. I), a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art.181/1 alin.(1) Cod penal, respectiv în contextul art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, instanța de apel a constatat că lui CERNEAVSCHI Serghei ***** i-a fost adusă la cunoștință atât natura și cauza acuzației în materie penală, cât și probele pe care se fundamentează aceasta, inclusiv într-o limbă accesibilă acestuia, cu participarea apărătorului.

Totodată instanța de judecată este obligată, prin prisma prevederilor art.384 alin.(3) Cod de procedură penală că la emiterea sentinței aceasta să fie legală, întemeiată și motivată. Relevante în acest sens sunt și prevederile art.6 al CEDO și anume dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată.

La adoptarea sentinței instanța de judecată potrivit prevederile art.385 alin.(1) pct.1-4) Cod de procedură penală, trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Totodată conform art.389 Cod de procedură penală, sentința de condamnarea se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de

judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor. Instanța de judecată, și-a bazat constatările pe probele verbale și în scris prezentate și în analiza faptului dacă acuuzările sunt bine justificate standardul de dovadă este acel al „în afara dubiilor rezonabile”.

16. *Cu referire la componența de infracțiune prevăzută de art.181/1 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal reține următoarele:*

În acest sens, Colegiul penal menționează că *obiectul juridic generic* infracțiunii incriminate reprezintă relațiile sociale cu privire la exercitarea drepturilor electorale constituționale de către cetățean.

Obiectul juridic special îl formează relațiile sociale cu privire la realizarea unui drept constituțional concret al cetățeanului, care sunt lezate prin săvârșirea unei sau altei infracțiuni. Din analiza art.181/1 Cod penal se desprinde că săvârșirea infracțiunii de corupere a alegătorilor lezează relațiile sociale cu privire la realizarea, în conformitate cu art.38 din Constituție, a dreptului de vot și a dreptului de a fi ales. Totuși, ar fi insuficient să afirmăm că obiectul juridic special al infracțiunii date îl formează relațiile sociale cu privire la realizarea, în conformitate cu art.38 din Constituție, a dreptului de vot și a dreptului de a fi ales. Aceasta pentru că o asemenea descriere a obiectului juridic special al infracțiunii specificate la art.181/1 Cod penal, ar face imposibilă delimitarea acestui obiect de obiectul juridic special al celorlalte infracțiuni electorale, prevăzute la art.181 și 182 Cod penal. De aceea, este necesară evidențierea aspectului concret al lezării relațiilor sociale cu privire la realizarea, în conformitate cu art.38 din Constituție, a dreptului de vot și a dreptului de a fi ales, ca urmare a săvârșirii infracțiunii specificate la art.181/1 Cod penal.

Respectiv, obiectul juridic special al infracțiunii de corupere a alegătorilor îl constituie relațiile sociale cu privire la realizarea, în conformitate cu art.38 din Constituție, a dreptului de vot și a dreptului de a fi ales, sub aspectul libertății alegătorilor de a-și forma o opinie fără influențe de natura oferirii sau dării de bani, bunuri, servicii ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. Or, așa cum reiese implicit din art.38 al Constituției, în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului, cetățenii Republicii Moldova dispun de libertatea de formare a opiniei. Statul garantează exprimarea voinței libere a cetățenilor prin apărarea principiilor democratice și a normelor dreptului electoral. În acest plan, coruperea alegătorilor în accepțiunea art.181/1 Cod penal reprezintă un impediment considerabil în calea exercitării libertății de formare a opiniei, urmând a fi sancționată penalmente.

În dispoziția alin.(1) art.181/1 Cod penal, *obiectul material sau imaterial al infracțiunii* de corupere a alegătorilor este desemnat prin sintagma „bani, bunuri, servicii ori alte foloase”.

Prin „*bani*” se are în vedere semnele bănești (adică bancnotele sau monedele metalice, inclusiv cele jubiliare ori comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine),

care se află în circulație la momentul comiterii infracțiunii. Semnele bănești, care au doar o valoare numismatică sau istorică, nu reprezintă bani în sensul art.181/1 Cod penal. Acestea intră sub incidența noțiunii „bunuri” din dispoziția aceluiași articol.

În acord cu lit.d) art.2 al Convenției ONU împotriva corupției, adoptată la Merida (Mexic) la 31.10.2003, ratificată prin Legea Republicii Moldova pentru ratificarea Convenției ONU împotriva corupției, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 06.07.2007 – prin „*bunuri*” se înțeleg bunurile, corporale sau incorporeale, mobile ori imobile, tangibile sau intangibile, ori actele juridice sau documentele atestând proprietatea acestor bunuri sau drepturile referitoare la acestea. Considerăm că nu există nici un temei pentru a nu atribui tocmai un asemenea înțeles noțiunii de bunuri, utilizate în dispoziția alin.(1) art.181/1 Cod penal.

În sensul art.181/1 Cod penal, *serviciile* reprezintă activitățile, altele decât cele din care rezultă produse, desfășurate în scopul satisfacerii unor necesități ale alegătorului (de exemplu, serviciile de transport, de comunicații, de depozitare, de educație, de recreere etc.).

În sensul art.181/1 Cod penal, prin „*privilegii*” se înțelege după caz: 1) scutirea alegătorului de obligații (către stat); 2) oferirea alegătorului de drepturi sau distincții sociale care se acordă în situații speciale.

În sensul aceleiași norme, prin „*avantaje*” trebuie de înțeles favorurile, scutirile de obligații sau alte foloase care ameliorează nemeritat situația în raport cu aceea pe care alegătorul o avusese înaintea comiterii infracțiunii specificate la art.181/1 Cod penal. Avantajele sunt, în general, de natură economică sau financiară, însă pot avea și un caracter nepatrimonial. Avantajele pot consta în: premii; vacanțe; împrumuturi de bani fără dobândă; accelerarea tratării unui bolnav; perspective mai bune în carieră, etc.

O cerință obligatorie, care reiese implicit din dispoziția alin.(1) art.181/1 Cod penal, este ca banii, bunurile, serviciile ori alte foloase să nu i se cuvină alegătorului. Se are în vedere că banii, bunurile, serviciile ori alte foloase, oferite sau date alegătorului, nu-i sunt legal datorate acestuia. În alți termeni, este necesar ca, reieșind din reglementările normative în vigoare, alegătorul să nu fie îndreptățit a accepta sau primi asemenea foloase. De aici derivă o altă cerință: caracterul gratuit al banilor, al bunurilor, al serviciilor ori al altor foloase, oferite sau date alegătorului. Cu alte cuvinte, alegătorul nu-i achită făptuitorului valoarea respectivelor foloase. Cerința în cauză este stabilită de alin.(7) art.38 al Codului electoral: concurenților electorali li se interzice să propună alegătorilor bani, cadouri, să distribuie fără plată bunuri materiale, inclusiv din ajutoarele umanitare sau din alte acțiuni de binefacere.

De asemenea, este necesar ca banii, bunurile, serviciile ori alte foloase să constituie un contra echivalent al conduitei pe care alegătorul se angajează să o aibă, adică al exercitării de către alegător a drepturilor sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. Dacă banii, bunurile, serviciile ori alte foloase i se oferă sau i se dau alegătorului nu cu titlu de contra echivalent al conduitei, cele comise nu pot fi calificate conform art.181/1 Cod penal.

Cât privește mărimea exprimată în bani a foloaselor care i se oferă sau i se dau alegătorului, de regulă, nu se poate vorbi despre o valoare minimă a acestora.

În altă ordine de idei, infracțiunea prevăzută la art.181/1 Cod penal , are *victimă*. Aceasta nu este alegătorul, cum poate să pară la prima vedere. Din analiza caracteristicilor subiectului infracțiunii de corupere a alegătorilor, pe care o vom întreprinde infra, se va putea vedea că rolul juridic al alegătorului în contextul infracțiunii date este cu totul altul.

Astfel, conform art.1 al Codului electoral, concurenți electorali sunt: candidații independenți, înregistrați de Comisia Electorală Centrală, precum și partidele, alte organizații social-politice și blocurile electorale, ale căror liste de candidați au fost înregistrate de Comisia Electorală Centrală – în cazul alegerilor parlamentare; partidele, alte organizații social-politice, blocurile electorale și persoanele care candidează pentru funcția de primar sau de consilier în consiliul local și care sunt înregistrate de consiliile electorale de circumscripție respective – în cazul alegerilor locale. Așadar, în cazul alegerilor parlamentare sau locale, victimă a infracțiunii prevăzute la art.181/1 Cod penal este concurentul electoral în sensul art.1 al Codului electoral, căruia prin coruperea alegătorilor i s-a lezat dreptul de a fi reprezentat într-o autoritate electivă, prin diminuarea voturilor exprimate.

În același timp, în cazul unui referendum, victimă a infracțiunii analizate este inițiatorul referendumului în sensul art.144 și 180 ale Codului electoral, căruia prin coruperea alegătorilor i s-a lezat dreptul de a soluționa problema supusă referendumului, prin diminuarea voturilor exprimate.

În contextul infracțiunii descrise, Colegiul atestă că CERNEAVSCHI Serghei a vizat libertatea alegătorilor de a-și forma o opinie electorală fără influențe ilegale, prin oferirea de telefoane mobile, servicii de asistență pentru deschiderea de conturi bancare și mijloace bănești (30.000 Ruble rusești pentru fiecare alegător). Aceste foloase au fost oferite ca contra echivalent al votului într-un anumit mod, respectiv alegătorii să voteze „NU” la referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024 în favoarea blocului electoral „Victorie” și a Partidului Politic „Șansa”.

Prin urmare, *obiectul juridic special* atentat de CERNEAVSCHI Serghei este relațiile sociale privind realizarea dreptului de vot al cetățenilor la referendum, sub aspectul libertății alegătorilor de a-și forma opțiunea electorală fără a fi influențați de bani, bunuri, servicii sau alte foloase oferite în mod ilegal.

Alegătorii (CAPCANARI Valerii, COTOVICI Nicolae și COTOVICI Lidia) nu sunt victime juridice propriu-zise, rolul lor este de beneficiar al foloaselor.

Victima juridică este inițiatorul referendumului, care vede afectat dreptul de a obține un vot corect exprimat, sau, prin extensie, blocul electoral și concurenții electorali adversari, a căror reprezentare electorală poate fi diminuată.

Prin urmare, acțiunile lui CERNEAVSCHI Serghei sunt clasice pentru coruperea alegătorilor: oferirea de foloase materiale și servicii ca stimuli pentru votul într-o anumită direcție, încălcând principiul libertății formării opțiunii electorale.

Latura obiectivă a infracțiunii specificate la art.181/1 alin.(1) Cod penal, o constituie acțiunea de oferirea sau darea de bani, bunuri, servicii ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului sau susținătorului să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al celor regionale.

În speță latura obiectivă este manifestată prin – darea de bunuri, „telefoane mobile de model Maxcom”, în scopul determinării alegătorilor să își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului constituțional din 20.10.2024, în susținerea candidatului promovat de blocul politic „Victoria”, precum și a vota „NU” la referendum. Această concluzie se impune reieșind din declarațiile martorilor **COTOVICI Nicolae** care a declarat că *a primit telefon de la o femeie, dar acesta era la domiciliul lui CERNEAVSCHI , iar ulterior a primit mesaje cu transferuri de bani. Menționează că CERNEAVSCHI era implicat prin prezența sa și cunoștința asupra acțiunilor*, a martorului **COTOVICI Lidia** care a declarat că *a primit telefon la domiciliul lui CERNEAVSCHI, de la o domnișoară, dar sub supravegherea și cu implicarea lui CERNEAVSCHI*, precum și a martorului **CAPCANARI Valerii** care a declarat că *telefonul i-a fost dat în prezența lui CERNEAVSCHI sau la adunări unde acesta era prezent.*

Respectiv *acțiunea prejudiciabilă* se manifestă prin *transmiterea telefoanelor mobile și facilitarea accesului la transferurile de bani*, care erau potențial condiționate de susținerea blocului electoral „Victoria” și de votul „NU” la referendum. Chiar dacă martorii nu îl indică ca singurul executor, *prezența și rolul său ca președinte local al organizației electorale a blocului „Victoria” și participant la adunări* creează cadrul pentru atribuirea acțiunilor ca parte a unui plan comun de corupere electorală.

Urmarea prejudiciabilă a infracțiunii prevăzută de art.181/1 alin.(1) Cod penal, este determinarea alegătorilor să voteze sau să nu voteze într-un anumit fel, afectând integritatea și corectitudinea procesului electoral. Iar în acest context *probele materiale*: telefoanele cu aplicații bancare și transferurile efectuate constitui mijloace pentru influențarea alegătorilor, precum și *declarațiile martorilor COTOVICI Nicolae, COTOVICI Lidia și CAPCANARI Valerii* recunosc că au primit telefoane și au fost informați despre bani, ceea ce ar fi putut afecta libertatea lor de alegere la vot.

Legătura de cauzalitate trebuie să demonstreze că acțiunile lui CERNEAVSCHI Serghei au contribuit direct sau indirect la producerea urmării prejudiciabile. Or în acest context se reține că inculpatul CERNEAVSCHI Serghei a fost președinte local al organizației electorale a blocului „Victoria”, a fost prezent la adunări cu martorii care au primit telefoanele și mesaje, iar la domiciliul său au fost înmânate telefoane care ulterior au permis accesul la bani (COTOVICI Lidia).

În acest context martorii acuzării confirm că telefoanele au fost primite la domiciliul lui sau sub supravegherea sa, mesajele bancare (transferurile de 30.000 ruble) erau legate de aceste telefoane. Respectiv implicarea sa, chiar dacă nu a efectuat personal transferurile, a facilitat mijloacele prin care alegătorii au fost stimulați.

Prin urmare Colegiul penal atestă că există o legătură indirectă între CERNEAVSCHI Serghei și urmarea prejudiciabilă, bazată pe rolul său organizatoric și cunoștința asupra acțiunilor care au dus la oferirea bunurilor și accesul la bani, iar prezența sa la adunări și la domiciliu în momentele cheie consolidează această legătură.

Infracțiunea prevăzută la art.181/1 Cod penal este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul oferirii sau dării în întregime a banilor, bunurilor, serviciilor ori a altor foloase, respectiv nu este necesar să se producă efectiv urmarea

prejudiciabilă (adică influențarea votului alegătorilor) pentru ca fapta să fie considerată consumată.

Astfel fapta este considerată consumată din momentul în care bunurile, banii sau serviciile au fost oferite sau date alegătorilor sau susținătorilor, și nu contează dacă alegătorul a votat conform „instrucțiunilor” sau dacă acțiunea a avut efectul scontat.

În speță Colegiul atestă că telefoanele mobile „Maxcom” și „POCO C65” au fost fizic înmânate alegătorilor (CAPCANARI Valerii, COTOVICI Nicolae, COTOVICI Lidia). Transferurile de bani (30.000 ruble fiecare) au fost făcute și accesibile prin aplicația bancară instalată pe aceste telefoane. Prin urmare, fapta lui CERNEAVSCHI Serghei, ca persoană implicată în organizarea și facilitarea acestor oferte, se consideră consumată chiar dacă nu există dovezi că alegătorii au votat conform intențiilor.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.181/1 Cod penal se caracterizează prin intenție directă, ceea ce înseamnă că făptuitorul știe despre caracterul ilicit al acțiunilor sale și urmărește producerea efectului – adică influențarea votului alegătorilor.

În speță, CERNEAVSCHI Serghei *****, conform declarațiilor martorilor, a facilitat primirea de telefoane și bani de către alegători, ceea ce dovedește că acționa cu conștiință scopului electoral. Prin urmare în acțiunile inculpatului CERNEAVSCHI Serghei ***** se întrunește latura subiectivă a componenței de infracțiune, această concluzie se deduce din declarațiile martorilor audiați în cadrul urmăririi penale, care au confirmat primirea telefoanelor mobile de model „Maxcom”, în vederea exercitării dreptului la vot în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului constituțional din 20.10.2024, dar și prin procesele-verbale de ridicare a telefoanelor mobile date în rezultatul cercetării cărora au fost constatate informații pertinente pentru obiectul cauzei penale.

Scopul infracțiunii de corupere a alegătorilor este un scop special, și anume scopul urmărit era determinarea alegătorilor să își exercite dreptul la vot într-un anumit mod – susținerea blocului electoral „Victorie” și votarea „NU” la referendumul constituțional din 20.10.2024. Declarațiile martorilor (COTOVICI Nicolae, COTOVICI Lidia, CAPCANARI Valerii) confirmă că au primit bunuri și mesaje referitoare la transferuri, legate direct de participarea la alegeri și referendum, ceea ce reflectă intenția directă a inculpatului. Telefoanele mobile de model „Maxcom” și transferurile bănești constatate în procesele-verbale de ridicare și cercetare tehnico-științifică reprezintă *instrumente ale infracțiunii* și confirmă că acțiunile au fost planificate și urmărite conștient. Faptul că aceste bunuri au fost înmânate în mod organizat și coordonat cu scopul influențării votului demonstrează intenția directă și conștientizarea efectului prejudiciabil.

Astfel, latura subiectivă a infracțiunii este pe deplin demonstrată, întrucât CERNEAVSCHI Serghei a acționat cu intenția de a obține un rezultat electoral concret, folosind bunuri și servicii pentru a determina alegătorii să voteze într-un mod specific. Aceasta corespunde structurii legale a art.181/1 Cod penal, care presupune intenție directă și scop special al faptei.

Cu referire la subiectul infracțiunii, Colegiul penal notează că CERNEAVSCHI Serghei ***** întrunește condițiile de subiect al infracțiunii prevăzute la art.181/1 Cod penal și anume este persoană fizică responsabilă și avea vârsta necesară la momentul

comiterii faptei (născut la *****, deci peste 16 ani). Conform art. 21 Cod penal, subiectul infracțiunii trebuie să fie capabil de răspundere penală, ceea ce este îndeplinit.

17. În urma analizei probelor administrate în cadrul examinării cauzei, Colegiul penal reține că solicitarea apelantului de pronunțare a unei soluții de achitare a inculpatului CERNEAVSCHI Serghei ***** pe motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor componente ale infracțiunii prevăzute la art.181/1 Cod penal nu poate fi acceptată, or din materialul probatoriu administrat rezultă în mod clar că inculpatul a desfășurat acțiuni concrete de dare de bunuri și servicii (telefoane mobile de model „Maxcom” și asistență la deschiderea conturilor bancare), aceste acțiuni au fost efectuate cu intenție directă de a determina alegătorii să își exercite drepturile electorale într-un anumit mod, urmare a acțiunilor sale a fost realizată posibila influențare a exercitării dreptului de vot, ceea ce constituie elementul de prejudiciu prevăzut de lege.

Respectiv, declarațiile martorilor audiați în cadrul urmăririi penale și în instanță, coroborate cu procesele-verbale de ridicare și examinare a obiectelor, confirmă direct implicarea inculpatului în activitățile prejudiciabile. Prin urmare, instanța de apel apreciază că toate elementele constitutive ale infracțiunii de corupere a alegătorilor sunt îndeplinite, iar solicitarea apelantului de achitare nu are temei, motiv pentru care aceasta este una neîntemeiată.

Astfel, poziția inculpatului și a părții apărării Colegiul o apreciază ca fiind lipsită de suport factologic și logic, fiind făcută cu scopul de a evita răspunderea penală a inculpatului CERNEAVSCHI Serghei *****.

În analizarea cererii de apel, Colegiul constată că apărarea nu a invocat elemente concrete sau probe noi care să demonstreze ilegalitatea sau netemeinicia Sentinței Judecătorei Criuleni (sediul Central) nr. 1-4/2025 din 19 august 2025. Toate argumentele formulate în cererea de apel se limitează la trimiteri generale la norme de procedură penală și la jurisprudența CtEDO, fără a indica cu claritate cum fapta inculpatului ar fi fost neconstituțională, neprobabilă sau nelegală.

Instanța de apel reține că, potrivit art.274 alin.(1) Cod procedură penală, urmărirea penală este inițiată și derulată doar atunci când există o bănuială rezonabilă privind săvârșirea infracțiunii, iar probele administrate au fost examinate în mod complet și legal în fața instanței de fond. În acest sens, Sentința Judecătorei Criuleni (sediul Central) a fost emisă pe baza probelor admise și evaluate legal, inclusiv declarațiile martorilor, procesele-verbale de ridicare și examinare a obiectelor, precum și alte mijloace probatorii pertinente.

În ceea ce privește afirmațiile apelantului privind lipsa laturii obiective și a intenției inculpatului, instanța de apel subliniază că acestea nu au fost demonstrate prin probe concrete, ci reprezintă simple afirmații neconfirmate. Materialul probator administrat arată în mod clar și direct comiterea faptei de către inculpat, precum și legătura de cauzalitate dintre acțiunile acestuia și scopul infracțiunii de corupere a alegătorilor, inclusiv prin declarațiile martorilor și procesele-verbale de ridicare a bunurilor.

Prin urmare, susținerile părții apărării, potrivit cărora ar fi fost neglijate drepturile procesuale sau principiul contradictorialității, nu se susțin. Instanța de fond a examinat toate probele, a audiat martorii și a apreciat critic declarațiile inculpatului, conform art.93

și art.95 Cod procedură penală, și a fundamentat în mod temeinic concluziile sale privind comiterea infracțiunii de către inculpat.

Astfel, se constată că apelul formulat conține argumente generale și abstracte, lipsite de orice element concret care să demonstreze că Sentința Judecătoreiei Criuleni(sediul Central) nr. 1-4/2025 din 19 august 2025 ar fi nelegală sau neîntemeiată. Invocarea unor norme generale de drept și a jurisprudenței CtEDO, fără a corela aceste referințe cu faptele concrete ale cauzei, nu poate duce la casarea sau modificarea sentinței.

În concluzie, Colegiul reține că argumentele formulate în cererea de apel nu aduc elemente noi sau suficiente care să infirme constatările instanței de fond, iar cererea de achitare a inculpatului pe baza lipsei elementelor infracțiunii se respinge ca fiind neîntemeiată.

Instanța de apel a apreciat în mod obiectiv probele administrate, evaluând utilitatea, veridicitatea și coroborarea declarațiilor martorilor cu cele ale inculpatului. Aceste declarații au fost confirmate și prin probele materiale ridicate și examinate în cadrul cercetărilor judecătorești, găsindu-și astfel o confirmare concretă în faptele documentate. Prin această evaluare, instanța de apel constată că probele reflectă acțiunile infracționale ale inculpatului și se coroborează cu alte elemente probatorii din dosar, evidențiind circumstanțele reale care au avut loc pe parcursul lunilor iulie – septembrie 2024.

În lumina considerațiilor relatate supra, Colegiul penal respinge alegațiile apărării privind emiterea unei sentințe de achitare în privința inculpatului CERNEAVSCHI Serghei, or s-a stabilit cu certitudine vinovăția acestuia, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.181/1 alin.(1) Cod penal. Mai mult ca atât, afirmațiile apărării au fost contraargumentate motivat prin concluzii întemeiate de către instanța de fond în textul sentinței contestate. Totodată, Colegiul penal menționează, că o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece sentința instanței de fond este una argumentată inclusiv în raport cu susținerile verbale ale avocatului în ședința de judecată, astfel, instanța de apel consideră că, repronunțarea asupra argumentelor date nu poate duce la casarea sentinței contestate, or potrivit practicii CtEDO (*Coroi vs R. Moldova, 15.03.2011*), Curtea a specificat că, „ (...) este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărârea primei instanțe. Totuși, având în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărârea acesteia este motivată suficient, precum și având în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor articolului 6 § 1 al CoEDO”.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, concluziile primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită în cadrul procesului penal, astfel faptele acestuia, reținute prin Sentință, întrunesc elementele infracțiunii imputate.

Respectiv, Colegiul notează că instanța de judecată are obligația să respecte prezumția de nevinovăție și să pronunțe o sentință de condamnare numai în situația în care vinovăția este stabilită dincolo de orice îndoială rezonabilă. Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces

echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției de o manieră aptă să înlăture orice dubiu. Mai mult, Curtea Europeană menționează că acest standard al probei poate fi înțeles pe deplin doar prin raportare la principiul *in dubio pro reo*, care, la rândul său, constituie o garanție a prezumției de nevinovăție. Astfel, potrivit articolelor 8 și 389 alin.(2) Cod de procedură penală, concluziile privind vinovăția persoanei la comiterea unei infracțiuni nu se pot baza pe presupuneri, iar toate dubiile existente în probele învinuirii care nu pot fi înlăturate trebuie interpretate în favoarea inculpatului. Instanța de apel menționează că, toate aceste probe au fost minuțios analizate și coroborate de instanța de judecată în cadrul cercetării judecătorești. Mai mult, instanța de judecată nu a depistat careva divergențe între declarațiile părții vătămate, ele fiind în concordanță cu circumstanțele de fapt ale cauzei, fiind veridice și consecvente pe tot parcursul procesului penal.

Colegiul penal concluzionează că, probele cercetate cadrul examinării cauzei confirmă circumstanțele de fapt, fiind suficiente pentru a dovedi incontestabil că faptele infracțională există și a fost săvârșită de inculpat. Astfel, instanța de apel a verificat legalitatea sentinței atacate sub aspectele relatate în cererea de apel, precum și în cadrul ședinței de judecată și a reținut că temeiurile invocate de apelant nu și-a găsit confirmare în cauza dată, or starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de fond a concordat cu circumstanțele stabilite și probele administrate, iar acțiunile inculpatului CERNÉAVSCHI Serghei se încadrează în temeiul art.181/1 alin.(1) Cod penal.

Referitor la motivele invocate în cererea de apel precum că, „(...) *sentința judecătorească este nefondată*”, Colegiul penal menționează că, o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece sentința instanței de fond este una argumentată inclusiv în raport cu susținerile verbale ale avocatului în ședința de judecată, care sunt identice cu argumentele apelului declarat, totodată instanța de apel consideră că, repronunțarea asupra argumentelor apelului nu poate duce la casarea sentinței contestate.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art.6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

La acest capitol Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

18. Instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și a conchis asupra vinovăției lui CERNEAVSCHI Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.181/1 alin.(1) Cod penal fiind stabilite toate elementele componente ale infracțiunii imputate inculpatului, inclusiv vinovăția acestuia, iar argumentele apărătorului, precum că partea acuzării nu a prezentat careva probe care ar confirma cu certitudine vinovăția inculpatului CERNEAVSCHI Serghei, sunt neîntemeiate și contravin actelor cauzei.

Colegiul constată că prima instanță, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, partea vătămată, a cercetat materialele cauzei și apreciindu-le în mod obiectiv, care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului a fost dovedită pe deplin. Astfel se atestă că, prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunilor imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestor infracțiuni, a fost dovedită prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale, examinate în cadrul ședințelor judecătorești, care au fost verificate și cercetate în cadrul examinării cauzei de către instanța de apel, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului CERNEAVSCHI Serghei în săvârșirea infracțiunii imputate. Respectiv, Colegiul penal apreciază că, instanța de fond a făcut o analiză amplă a probelor acumulate în cauză, acestea primind apreciere la justa lor valoare, concluziile instanței de fond rezultă din materialul factologic acumulat în cauză. Față de cele ce preced, Colegiul penal amintește că aceste motive au fost obiectul judecării în instanța de apel, iar materialul probator al cauzei penale dovedește legalitatea temeiurilor de fapt și de drept, care au dus la pronunțarea hotărârii de condamnare a inculpatului CERNEAVSCHI Serghei în baza învinuirilor imputate prin rechizitoriu.

Din atare considerente, Colegiul penal menționează că, în cauza deferită judecării, nu au fost admise careva erori de către instanța de fond, iar alegațiile părții apărării și a inculpatului acest aspect sunt vădit nefondate, neavând nici un suport probator, iar toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii ce i se impută, și temei pentru casarea sentinței instanței de fond lipsește.

Astfel, dezacordul părții apărării cu sentința instanței de fond este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de judecată a apreciat probele și circumstanțele cauzei, însă, împrejurările enunțate supra denotă în mod concludent că instanța de fond nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate partea apărării că sentința atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că această faptă a fost săvârșită de inculpat, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, fiind constatată vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii, iar solicitările formulate prin cererea de apel nu poate fi admise.

19. De asemenea, Colegiul penal nu are temei de a interveni în sentința instanței de fond nici în partea stabilirii și individualizării pedepsei inculpatului CERNEAVSCHI Serghei or, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă acestuia, s-a ținut cont de toate

circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, instanța de fond aplicându-le o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Potrivit art.75 Cod penal, (1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni *i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.* La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. (2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiuni, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Luând ca bază aceste prevederi și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, *de jure și de facto*, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia. Colegiul consideră că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art.62-71 Cod de procedură penală, stabilind termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiuni.

Așadar, la adoptarea sentinței și anume la individualizarea pedepsei penale, Colegiul penal notează că instanța de fond a respectat prevederile art.96, art.385 alin.(1) și art.394 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței/deciziei care sunt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului,

precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Reiterează Colegiul că, deși individualizarea pedepsei este un proces personal rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, totuși acesta nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv or, acesta trebuie să rezulte din evaluarea obiectivă a întregului material probator al cauzei.

Pentru a-și îndeplini funcțiile care sunt atribuite în vederea realizării scopului său și al legii, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii, privativă sau neprivativă de libertate și a duratei, atât gravității faptei și potențialului de pericol social pe care îl prezintă în mod real persoana infractorului, cât și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei penale. Funcțiile de constrângere și de reeducare, precum și scopul preventiv al pedepsei poate fi realizat numai printr-o justă individualizare a pedepsei, care să țină seama de persoana căreia îi este destinată pentru a fi ajutată să se schimbe, în sensul adaptării la condițiile socio-etice impuse de societate.

Colegiul penal, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale stabilite în privința inculpatului constată că, instanța de fond corect a individualizat pedeapsa penală și prin urmare a acordat deplină eficiență prevederilor art.6, 7, 61, 75 - 77 Cod penal, a ținut cont de scopul pedepsei penale, care urmărește restabilirea echității sociale, corectarea persoanei vinovate și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și ține cont de gravitatea infracțiuni săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei, Colegiul penal reține că în baza art.61 Cod penal, (1) *Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.* (2) *Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

Totodată, potrivit pct.22 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la sentința judecătorească, se atrage atenția că, potrivit art.394 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să motiveze: - stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedepse mai ușoare; - aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege (art.79 alin.(1) Cod penal); - aplicarea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau aplicarea altor categorii de liberare de pedeapsa penală, prevăzute în art.89 Cod penal, precum și a liberării de răspundere penală conform art.55 Cod penal.

În acest sens, Colegiul Penal reiterează și prevederile art.6 CEDO, dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată, inclusiv în partea stabilirii pedepsei, instanța trebuie să indice motivele pe care

se fondează pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual (H. c. Belgiei (1987)).

20. Astfel, la stabilirea mărimii pedepsei instanța de judecată a ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii, contribuirea pedepsei la corectarea inculpatului, să o rețină de la comiterea unei noi infracțiuni, să dezvolte anumite calități de persoană ce ar respecta legea consideră că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin menținerea pedepsei aplicate de către prima instanță.

Colegiul penal notează că, sancțiunea prevăzută de art.181/1 alin.(1) Cod penal, (la momentul săvârșirii infracțiunii) prevedea pedeapsa cu amendă în mărime de la 750 la 1150 de unități convenționale sau cu închisoare de la un an la 5 ani.

În contextul celor expuse Colegiul stabilește că conform prevederile art.15 și art.16 alin.(3) Cod penal, infracțiunea prevăzută de art.181/1 alin.(1) Cod penal, se atribuie infracțiunilor mai puțin grave, atentat la relațiile sociale cu privire la realizarea drepturilor constituționale ale cetățenilor.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.76 și art.77 Cod penal, instanța de judecată nu a reținut careva circumstanțe atenuante și agravante în privința inculpatului CERNEAVSCHI Serghei.

Concomitent, temeiuri pentru liberarea inculpatului CERNEAVSCHI Serghei de răspundere penală conform prevederilor art.53 Cod penal, nu au fost stabilite.

Instanța de apel, notează că raționamentul care poate condiționa aplicarea pedepsei penale, are la origine inclusiv și personalitatea inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a acestora în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită și comportarea sinceră în cursul procesului.

Cu privire la personalitatea inculpatului CERNEAVSCHI Serghei, Colegiul reține faptul că potrivit informației privind trecutul infracțional, inculpatul anterior a fost condamnat, antecedentul penal fiind stins (Vol.II f.d.150-151).

Astfel, instanța de judecată la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului CERNEAVSCHI Serghei, a ținut cont de prevederile art.6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiuni mai puțin grave prin prisma prevederilor art.16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, de faptul că nu este la prima abatere de la lege, antecedentul penal fiind stins, de gravitatea faptelor imputate, conduita inculpatului pe întreg parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, atitudinea față de faptele comise, comportamentul care a permis instanței de a concluziona faptul că corectare și reeducarea acestuia este posibilă doar aplicându-i o pedeapsă penală sub formă de amendă.

21. Deci, Colegiul Penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiuni incriminate, consideră că în coraport cu faptele comise, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, constată

că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în cuantum de 800 unități convenționale, echivalentul sumei de 40.000 lei.

În acest sens, Colegiul consideră că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalității acestuia. Instanța de apel constată că pedeapsă neprivativă de libertate este una echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Prin urmare, Colegiul reține că pedeapsa reținută inculpatului CERNEAVSCHI Serghei, sub formă de amendă reprezintă o consecință juridico-penală a faptelor comise de ultimii, adică o reacție la faptele infracționale săvârșite de acesta.

Subsecvent, instanța de fond și-a argumentat riguros soluția la acest capitol și a motivat hotărârea pronunțată, invocând motive clare din care considerent a ajuns la concluzia că aplicarea unei alte pedepse, nu va asigura atingerea scopului prevăzut la art.61 Cod penal. În acest context, instanța de fond a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, *personalitatea inculpatului*, dar și *gravitatea infracțiunilor săvârșite* și valența relațiilor sociale prejudiciate și a ajuns la soluția justificat de numire a unei pedepse în formă de amendă în cuantumul stabilit supra.

În cele din urmă, Colegiul Penal ajunge la concluzie că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului CERNEAVSCHI Serghei, v-a fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 800 u.c., ceea ce constituie 40000 (patruzeci mii) lei.

22. Concomitent, Colegiul penal reține că instanța de fond justificat a soluționat chestiunea ce ține de măsura preventivă și corpurile delict, temei de a interveni în Sentință în această parte Colegiul nu a constatat.

23. Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul Penal în conformitate cu art.415 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, consideră necesar a respinge apelul declarat de avocatul Dumitru MARCO în interesele inculpatului CERNEAVSCHI Serghei *****, împotriva Sentinței Judecătoreiei Criuleni (sediul Central) nr. 1-4/2025 din 19 august 2025, ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a Sentinței contestate.

24. În conformitate cu prevederile art. art.415 alin.(1) pct.1), lit.c); și art.417-419 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat apelul declarat de avocatul Dumitru MARCO în interesele inculpatului CERNEAVSCHI Serghei *****, împotriva Sentinței Judecătoreiei Criuleni (sediul Central) nr. 1-4/2025 din 19 august 2025, și se menține fără modificări Sentința atacată.

Decizia este executorie, însă poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

**Judecătorii
CAZACICOV**

Eugeniu BEȘELEA

Andrei

Vitalie BUDECI